CÂTEVA CONSIDERENTE PRIVIND CATEHIZAȚIA TINERILOR ȘI COPIILOR ÎN UNELE GRUPURI

DARCO-ANTONIO PELICI
Master anul I

„Propovăduieşte cuvântul, stăruieşte cu timp şi fără de timp, mustră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga-răbdare şi învăţătura. Căci va veni o vreme când nu vor mai suferi învăţătura sănătoasă, ci - dornici să-şi desfăteze auzul - îşi vor grămădi învăţători după poftele lor, Şi îşi vor întoarce auzul de la adevăr şi se vor abate către basme. Tu fii treaz în toate, suferă răul, fă lucru de evanghelist, slujba ta fă-o deplin!”
(II Timotei 4,2-5)

Activitatea social-filantropică a Bisericii Ortodoxe Române se desfășoară într-un cadru divers, impulsionată atât de structurile specializate ale eparhiilor, cât și de asociații și fundații create sub egida acestora. După anul 2000, schimbările legislative au favorizat organizațiile nonguvernamentale, iar parteneriatele în domeniul social cu autoritățile publice au fost integrate în sectorul nonguvernamental. Totuși, Biserica Ortodoxă Română nu a reușit să obțină o reprezentativitate semnificativă în această sferă, fiind adesea asimilată de potențialii parteneri publici unei instituții cu specific religios. Un alt aspect contextual care a influențat direcțiile de acțiune socială ale Bisericii Ortodoxe este reprezentat de prezența organizațiilor nonguvernamentale ale altor culte, cu o tradiție consolidată în alte țări europene. Acest fenomen a determinat Biserica Ortodoxă să dezvolte o prezență activă și consecventă în domeniul social.

Unul dintre cele mai importante moduri de a întări legătura tinerilor cu Dumnezeu este prin rugăciune. Aceasta le permite să intre în prezența divină și să comunice cu El. În fața tentațiilor și provocărilor vieții, tinerii nu pot face față singuri, astfel că rugăciunea devine un mijloc prin care pot căuta ajutor divin, mai ales prin participarea la slujbele Bisericii. Rugăciunea este mereu accesibilă, oferindu-le ocazia de a împărtăși gândurile și problemele lor cu Dumnezeu.

Participarea la Sfânta Liturghie se bazează pe credința că Hristos este prezent în timpul acestei slujbe și se unește cu credincioșii prin Euharistie. Astfel, orice scuză pentru a evita participarea la slujba de duminică este, în esență, o încercare de a evita întâlnirea cu Hristos. Deși este îngrijorător că tot

mai puțini tineri se implică în viața liturgică, misiunea Bisericii este de a-i apropia cât mai mult de Hristos.

În prezent, este evident că tinerii sunt subreprezentați în comunitățile bisericești. Biserica trebuie să acorde mai multă atenție generației în formare, având în vedere angajamentul său catehetic și educațional, în special în momentul Botezului, când cei botezați devin membri ai comunității de credință. Aceasta implică sprijinirea tinerilor care se confruntă cu dificultăți prin încurajare și asistență spirituală. Biserica trebuie să găsească constant modalități de a atrage tinerii, inclusiv prin intermediul mass-mediei, având în vedere că aceștia petrec tot mai mult timp în fața televizorului și a calculatorului.

Tinerii din societatea de astăzi se confruntă cu multe provocări, dintre care voi menționa câteva importante. În primul rând, există o tendință de a promova și intensifica plăcerile în rândul tinerilor, acestea devenind treptat normale. De exemplu, percepția asupra virginității până la căsătorie s-a schimbat, mulți tineri considerând acum că nu mai este necesar sau relevant să o păstreze. Această mentalitate se extinde și asupra practicilor sexuale, care sunt văzute ca fiind obișnuite.

Catehizarea, ca proces esențial în construcția spirituală, are rădăcini adânci în dimensiunea cultică, fiind un act de adorare profundă. Credinciosul este chemat să-și alinieze gândurile și convingerile cu doctrina de credință a Bisericii, fiind văzut ca reprezentant al înțelepciunii divine a lui Hristos. Cateheza nu urmărește doar transmiterea cunoștințelor religioase, ci are ca scop principal să stârnească o participare activă și profundă a credincioșilor la ritualurile liturgice, contribuind astfel la integrarea lor în comunitatea Bisericii și la purificarea lor spirituală, reflectată în căutarea mântuirii.

Este esențial să înțelegem că succesul procesului catehetic nu poate fi măsurat doar prin cantitatea de cunoștințe asimilate, ci și prin impactul și puterea de convingere pe care aceste cunoștințe le au asupra inimilor și minților credincioșilor. Profunzimea experienței spirituale dobândite în urma participării la cateheză este un indicator crucial al eficienței acestui proces. Sfântul Chiril al Alexandriei a folosit metoda catehetică pentru a ghida credincioșii către o viață autentică, în care harul și adevărul revelat de Iisus Hristos devin o realitate vie și personală în viețile lor.

O altă dimensiune importantă a implicării Bisericii în viața credincioșilor este sprijinul și îndrumarea oferite familiilor, în special în ceea ce privește educația și creșterea copiilor. Adesea, aspectele legate de îngrijirea copiilor sau problemele de relație între membrii familiei pot depăși competențele părinților. Prin conexiunile stabilite cu familia, preotul devine adesea o figură de încredere, conștientă de dificultățile cu care se confruntă

aceștia. Prin întrebări simple și bine plasate, preotul poate obține informații esențiale despre situația familiei și poate oferi îndrumare și sfaturi pentru depășirea dificultăților sau pentru orientarea către resursele și serviciile disponibile în comunitate. Vizitele pastorale la casele credincioșilor permit o comunicare directă și deschisă, permițând preotului să identifice probleme legate de educație, violență domestică sau alte dificultăți cu care se confruntă familia. Astfel, Biserica devine un sprijin real și implicat în viața credincioșilor, asigurându-se că niciunul dintre membrii săi nu este lăsat în urmă în călătoria lor spirituală.

În toate epocile și contextele istorice, viața creștină a fost mereu presărată cu provocări și obstacole. Aceasta nu se referă doar la primele timpuri ale Bisericii, când credincioșii se confruntau cu persecuții și încercări de neimaginat, iar botezul era adesea un angajament curajos în fața persecutorilor. Această realitate se aplică și perioadelor mai pașnice ale istoriei Bisericii, când opoziția și persecuțiile erau mai rare. Chiar și în acele momente de relativă liniște, diavolul nu se odihnea. Cu toate acestea, în mijlocul întunericului lumii, există întotdeauna preoți cu vieți sfințite, monahi dedicați ascezei și familii creștine care rămân luminoase și puternice. Chiar dacă tânăra generație poate părea atrasă de păcate și ispite, acest lucru nu înseamnă că este sortită pierzării. Desigur, Biserica nu reușește întotdeauna să capteze atenția tinerilor în mod eficient, dar misiunea sa în rândul lor este de o importanță vitală. De fapt, misiunea lui Hristos în rândul tinerilor câștigă din ce în ce mai multă putere. Această realitate este subliniată în Sfânta Scriptură, care afirmă că *„unde s-a înmulțit păcatul, a prisosit harul”* (Romani 5, 20). Acest adevăr este justificat, deoarece, în ciuda greutății ispitelor, Dumnezeu oferă întotdeauna oamenilor puterea de a rezista, așa cum a întărit martirii care și-au susținut credința în mijlocul chinurilor.

Deși tinerilor le este adesea greu să se apropie de Biserică, Hristos îi cheamă tot mai puternic, în ciuda dificultăților. El vede luptele lor și înțelege căderile lor, întinzându-le mereu mâna pentru a-i ridica. Uneori, motivul pentru care mulți tineri se îndepărtează de Biserică este că nu aud suficient chemarea acesteia sau că cei care se numesc creștini nu îi ajută să asculte această chemare.

Tinerii trebuie să știe că Hristos este preocupat de faptul că uneori preoții și credincioșii nu au întotdeauna dorința sinceră de a-i primi cu brațele deschise și de a-i integra în comunitatea bisericească. Cu toate acestea, trebuie să aibă încredere că Hristos se bucură întotdeauna atunci când vede un tânăr care alege calea mântuirii. Niciodată să nu uite acești tineri că, chiar dacă pare că Hristos i-a uitat, El așteaptă cu nerăbdare să găsească calea către inimile lor și să îi aducă în comuniunea Sa, unde vor găsi iubirea și mângâierea pe care sufletele lor le caută.

Potrivit învățăturilor teologice ortodoxe, se subliniază importanța copiilor și tinerilor în cadrul Bisericii creștine, evidențiindu-se relația esențială dintre aceștia și comunitatea religioasă. Această legătură începe încă dinaintea nașterii, fiind influențată de comportamentul părinților care trăiesc conform principiilor creștine și participă activ la viața liturgică și la rugăciunile Bisericii.

Într-o concluzie sumară, Biserica joacă un rol esențial în sprijinirea tinerilor și familiilor, oferindu-le îndrumare spirituală și morală. Prin rugăciune, participare la slujbe și educație religioasă, tinerii pot dezvolta o relație profundă cu Dumnezeu și pot găsi sprijin în fața provocărilor vieții. Implicarea activă a părinților și a comunității religioase este crucială pentru formarea spirituală și morală a tinerilor, asigurându-le un cadru stabil și valoros pentru creșterea lor.